

JUSSI BJÖRLING SÄLLSKAPET

Nyhetsbrev nr 3, maj 2022

Detta nyhetsbrev innehåller
-Inbjudan till medlemsträff 21 maj
-Stefans information om Grand Tours resa till Jussifest i Voxna 11-12/7
- Grand Tours inbjudan till resan

Gemensamt för alla medlemsträffarna

Plats: Höstsols lokal "Stallet",
Kaplansbacken 4A, Kungsholmen, Stockholm
Kommer man från Stadshuset så är det tvärgatan till höger alldeles före kyrkan.

Portkod: 5703

Entréavgift: 100 kr/person inkl. kaffe/te och bröd. Avgiften betalas till tjänstgörande kassör för avprickning

Vi ser gärna att du efter bekräftad anmälan betalar avgiften, 100 kr antingen till vårt plusgiro 462 48 91-0 eller med swish till 123 374 05 29, senast några dagar innan.

Men det går också att betala vid ankomst.

Hjärtligt välkomna till vårens sista medlemsträff, som äger rum lördagen den 21 maj 2022 klockan 13.00 i Höstsols lokal "Stallet".

Vi släpper in våra medlemmar från klockan 12.30 och påbörjar då vår servering av kaffe/te med bröd. Dessutom firar vi våren lite extra festligt med att även bjuda på mousserande vin och chips.

Vår sånggäst denna dag är den svenska sopranen **Maria Fontosh**. Hon är född och uppvuxen i Ukrainska SSR i Sovjetunionen, men har studerat vid Kungliga Musikhögskolan och Operahögskolan i Stockholm.

Hon debuterade i rollen som Musetta i Puccinis opera *La Bohème* vid Finska National Opera. Vid Kungliga Operan i Stockholm har Maria sjungit ett tiotal huvudroller, samt även framträtt i roller vid Malmö Opera.

Maria Fontosh kommer att ackompanjeras av pianisten **Michael Engström**. Han är utbildad vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm, och är en mycket uppskattad ackompanjör, repetitör och instuderare. Michael har vid flera tidigare medlemsträffar gästat oss.

Vi inleder dagens program med en liten konsert, alltid mycket uppskattat. Vi brukar då få lyssna till 3-4 sånger, och därefter blir Maria intervjuad av vår styrelsemedlem **Göran Forsling**. Som avslutning applåderar vi gärna fram ett litet extranummer. Sedan följer en kort paus!

Dagens program fortsätter härnäst med "Spisa Jussi". Vår fotograf **Calle Friedner** kommer då att berätta om musiken och texterna hos några av våra nordiska tonsättare, dock ingen svensk, samt låta oss lyssna till sånger tonsatta av dem och som Jussi har sjungit.

Härefter avslutar vi vår medlemsträff och önskar varandra en skön och trevlig sommar!

Om Grand Tours resa till Jussifesten i Voxna 11-12/7 2022

När Jussi Björlingmuseet inte finns mer är detta en mycket intressant resa.

Den är nog ekonomiskt attraktiv i dessa tider med höga priser på mat och bensin. Medlemmar i Jussi Björlingsällskapet har rabatt på resans pris. Så det lönar sig att vara med i Jussi Björlingsällskapet!

Och det ger ju en trevlig atmosfär att resa tillsammans med likasinnade i buss och att umgås vid måltider o dylikt. Reseledare är åter den kunnige och trevlige Niklas Lindblad.

Konserten blir av hög klass med Hälsinglands egen tenor **Markus Pettersson**, som är en av Jussi Björlingsällskapets pristagare och nu återkommer till Voxna kyrka

JUSSI BJÖRLING SÄLLSKAPET

Vilma Skäryd är en lovande mezzosopran, som i vinter sjungit på Norrlandsoperan och nu blir klar på Operahögskolan. Även hon har sina rötter i trakten.

Speciellt gläder jag mig att åter få höra den fine tenoren **Sonny Wallentin**. Han kan dessutom bidra med egna upplevelser i programmet om Erik Saedén. Sonny gjorde huvudrollen mot Saedén i Tosca på Kgl Operan.

I det programmet deltar även Hovsångerskan Anita Soldh, som var elev till Erik och sedan var lärare för Markus.

Jag inleder programmet med att spela "Tonerna" med Jussi i kyrkan och visa upp den kopia jag fått av porträttet Joan Baez gjort av Jussi och där hon skrivit in ett tack till mig i tavlan för att jag tog henne med till Jussi Björlingmuseet.

På Voxnabruks Herrgård finns nu åter de vaxdockor som visades i Doktor Skoras

Vaxkabinett och besöktes av ca 60 000 personer per år en gång i tiden.

Hotellet ligger inom bekvämt avstånd för bussen och vi får en gourmetmiddag på Herrgården.

Resan avslutas hemma hos mig där jag visar våra vackra väggmålningar från 1700-talet och som sägs vara förebild för det som i Dalarna sedan blev Kurbits.

Läs om Grand Tours resa på kommande sidor.

Ring 08-24 15 25 och boka! (det står fel telefonnummer i vårt förra nyhetsbrev!)

Välkomna!!

Stefan Olmårs

Sekreterare i Jussi Björlingsällskapet och "Gärningsman" för Jussifesterna.

Ring 0651-26000 om ni vill fråga något!

JUSSI BJÖRLING SÄLLSKAPET

GRAND TOURS

DEN SJUNGANDE DALEN

SOMMARMUSIK & KONST I JUSSI BJÖRLINGS HÄLSINGLAND

Magnifika Hälsingegårdar, böljande dalgångar och oförfalskad folklöre tillsammans med musikupplevelser av världsklass.

Ta chansen och åk med på denna Jussiresa, nu när Jussi Björlingmuseet är stängt, för kultur och musik utöver det vanliga!

Till Voxnadalen djupt inne i Hälsinglands skogar kom Jussi Björlings förfader redan år 1747 och här föddes även Jussis farfar, men han flyttade från Voxna år 1867. För tjugonde året arrangerar Jussi Björling-sällskapet konsert i Voxnabruks 1700-tals kyrka till minne av den store tenoren. Denne gudabenådade tenor tillhör de ytterst få, vars berömmelse faktiskt ökat efter hans bortgång.

Jussi är alltså en av de mest berömda sångarna i världen, hans skivor säljs i stora mängder och moderna tenorer diskuterar honom som han fortfarande var i livet, där hans stämma, timbre och sångstil ögonblickligen känns igen som alldeles unika. Många kritiker håller honom fortfarande för att vara 1900-talets mest fulländade manlige sångare och genom det kunniga och entusiastiska Jussi Björlingsällskapet kommer du under resan att få en fin och fördjupad inblick i Jussis fantastiska karriär och levnadssaga.

Under resan kommer du att få njuta av såväl en konsert som en önskekonsert med Jussis alster där du själv kan önska ditt favoritverk. Vår erfarne och omtyckte ciceron under resan är **Niklas Lindblad**. Vi bor bekvämt en natt på Järnvägshotellet i Edsbyn.

PLANERAT DAGSPROGRAM

Dag 1. Världsarvet Hälsingegårdar - konsert i Voxna Kyrka

Vår fina buss avgår kl. 09.00 från Cityterminalen i Stockholm. Vi reser mot Edsbyn och vårt boende på Järnvägshotellet via en kaffe och smörgås längs vägen. Väl framme äter vi lunch och får våra rum. Nu skall vi upptäcka Edsbyn och dess skatter mitt i vackra Hälsingegårdars bygd.

Hälsingegårdarna är ett av Sveriges finaste världsarv. Landskapets bönder var välbärgade och ägde sin mark själva. Linnettillverkning, skogsavverkningsrätter och boskap gav intäkter som användes för att bygga stort och påkostat från 1600-talet med kulmen under 1800-talet då gårdarna kunde ha femton rikt dekorerade och inredda rum som endast användes vid riktigt betydelsefulla tillfällen. Den absolut största festen var bröllopet som ägde rum under flera dagar och då man verkligen dukade upp till fest! Hundratals gäster, spelemän och en imponerande första anblick på gården var viktiga element. Därför blev snickarglädjen av brokvistarna till en helt egen folkkonst.

Vi skall få en fin visning av vår kunniga guide Elisabeth Eriksson vid Mårtesgården i Edsbyn, som inte ingår i de sju utvalda världsarvsgårdarna, säkerligen för att det flyttades på grund av ett

JUSSI BJÖRLING SÄLLSKAPET

bygge. Det är dock en av de finaste i de drygt 1.000 särskilt välbevarade hälsingegårdar i landskapet, som identifierades under en inventering för tjugo år sedan.

Hembygdsgården i hjärtat av Edsbyn omfattar 28 gamla byggnader, där huvudbyggnaden Mårtens och sommarbyggnaden Espes har imponerande vägg- och takmålningar samt är fyllda med vackra gamla föremål, även vackert och stilfullt dekorerade i många fall. Herrestugan i Mårtensgården är ett rum dekorerat för livets stora fester, det som är själva grundbulden för Världsarvet Hälsingegårdar och här ser vi även ett unikt, historiskt instrument. På Edsbyn hembygdsmuseum ser vi utställningen om naivisten Lim-Johan, av vilken en del verk visades på 2018 års välbesökta konstbiennial i São Paulo i Brasilien.

Därefter styr vi kosan mot Voxna och Jussi-konserten i Voxna kyrka. På konserten i Voxna Kyrka medverkar tenoren Markus Pettersson, 2015 års mottagare av Jussi Björling-sällskapets pris samt Christina Nilsson-sällskapets stipendium. Markus familj härstammar från Voxna och han har en sommarstuga där. Han har sjungit på Göteborgsoperan och medverkar på sommaroperor som ex Opera på Skäret.

Lovande mezzosopranen Vilma Skäryd är utbildad på Kappelsbergs Folkhögskola i Härnösand och går nu på Operahögskolan i Stockholm. Hon stammar från bygden och började sin utbildning på Bollnäs Estetiska program. Vi skall även lyssna till kände Sonny Wallentin, tenoren som spåddes bli en ny Jussi Björling och som avslutade en lång och framgångsrik karriär på Kungliga Operan i Stockholm, för drygt tjugo år sedan. Sonny har även sjungit i Berlin, Dresden, England och Spanien under sin karriär.

Efter konserten äter vi en fin tvårättersmiddag på Voxnabruks Herrgård. Efter middagen får vi njuta av får njuta av inspelningar med Jussi Björling i en "Önskekonsert", där du kan själv önska en sång med den store tenoren. Buss tillbaka till vårt hotell i Edsbyn.

Dag 2. Voxnabruks herrgård - hemresa

Woxna bruk, ett tidigare brukssamhälle i Ovanåkers kommun har en brokig historia där många färgstarka personligheter varit involverade i driften med 17 brukspatroner under 200 år.

Järnbruket fick sitt namn efter älven Wåxnan som rinner genom bygden. 1724 upptäcktes järnmalm i Gymåsberget och två år senare fick man privilegium att anlägga en mulltimmershytta och en stångjärnshammare med två härdar, där Selmån rinner ut i Wåxnan, d v s någonstans mitt emot dagens Voxna kyrka.

Redan i slutet av 1700-talet var Woxna bruk ett av Nordens största järnbruk där ca 1.000 personer levde. Bland dem var Jussi Björlings förfäder, som i fem generationer, 150 år, bodde och arbetade här. Jussis farfar tog namnet Björling när han som mästerned flyttade från Voxna till Strömsbruk.

Hallwylska Palatset i Stockholm uppfördes av pengar från bruket och möblerades av bland annat inventarier från herrgården från den tid då Wilhelmina Kempe och hennes man Walter von Halwyls familj ägde bruket 1883 till 1926. Järnbruket lades ner efter Första världskriget och i stället arbetade man en tid med stålframställning. 1932 lades smidestillverkningen ned och den gamla masugnen samt det som var smedjan ligger på olika platser i Voxnabruk.

Den pampiga herrgården Voxna uppfördes av den då nyblivne brukspatronen J C Müller med start 1791, på samma plats där en äldre herrgård funnits. Den revs av Müller som lät byggmästaren Lars Rehnvall från Bollnäs bygga den nya herrgården i slaggsten och korsvirke med

JUSSI BJÖRLING SÄLLSKAPET

vitputsad fasad. Byggnadsstilen är en blandning av rokoko och gustaviansk klassicism. Herrgårdens storlek gör att den ibland kallas för Hälsinglands enda slott.

Under 1970- och 1980-talet tillverkade den tysk-svenske metafysikern Harald Skora från Hamburg mycket välgjorda vaxdockor som ställdes ut på Voxnabruks herrgård som han bodde på sedan 1966. Så länge dockorna fanns att se på herrgården besöktes den av över 60 000 personer om året.

1983 flyttades de först till Huskvarna och köptes sedan upp av Pigge Werkelin på Gotland. Det har länge funnits önskemål om att få tillbaka dockorna, vilket nu äntligen har skett, för sedan 2020 visas Skoras vaxkabinett på nytt här på Voxnabruks herrgård. Den nye ägaren till herrgården har återköpt vaxdockorna som sedan många år legat nedpackade på Gotland. Ett urval av vaxdockorna visas och vi är lovade att få se dockan av Jussi Björling, med flera kändisar!

På herrgården träffar vi Operavännernas f d ordförande Nils-Göran Olve som samtalar med artisterna från konserten om deras karriärer. Samtalet övergår i ett program om Hovsångaren Erik Saedén. Presentatör i Voxna kyrka är Stefan Olmars, sekreterare i Jussi Björlingssällskapet. Hovsångerskan Anita Soldh, som var elev till Saedén, medverkar i programmet. Hon har även varit röstpedagog för Markus Pettersson. Sonny Wallentin har sjungit mot Erik Saedén i ”Tosca” på Kungliga Operan.

Därefter följer en ”Rundtur i Björlingars spår” i Voxnabruk. Vi får höra om Voxnabruks stolta historia med tonvikt på slakten Björling.

Efter en fin lunch på Voxnabruks Herrgård besöker vi det världsunika museet om Jim Reeves i Voxna och far sedan vidare till Alfta.

Hälsingegårdarnas måleri är en skatt där många målare i trakten var akademiskt utbildade, de som lärt sig yrket hos målarmästare och de som var självlärda. Ofta var målarna soldater eller deras söner, dvs personer i samhällets mellanskikt i socknen. I Voxnadalen och Rengsjö har dalmålare varit verksamma och vandrat från gård till gård för att erbjuda sina tjänster.

Målningstekniken, utsmyckning och materialval skiljde sig åt beroende på socken som gården låg i. Givetvis är de sju världsarvs gårdarna är de mest kända. Men vi kommer att få en specialvisning av Stefan Olmars som visar sitt föräldrahem Ol-Mårs i Alfta. En gård som har mycket vackra väggmålningar från mitten av 1700-talet. Den inspiration som dalmålarna fick i Hälsingland av målade gårdar som Ol-Mårs, anses av museifolk ha inspirerat dem till att senare utveckla det välkända kurbitsmåleriet i Dalarna.

Återresa till Stockholm och beräknad ankomsttid till Cityterminalen är kl. 21.00.

RESFAKTA

2 dagar * 11 – 12/7

Ordinarie pris per person, del i dubbelrum: **4.990** kr

Tillägg för enkelrum: 450 kr

Medlem i Jussi Björlingssällskapet, Christina Nilsson sällskapet eller Stiftelsen Schymbergsgården har 300:- rabatt, uppge vid bokning om du är medlem.

I priset ingår: transporter, visningar och entréer enligt presenterat program, en natt på mellanklasshotell i Edsbyn, en frukost, två fikastopp, två luncher och en middag, konsertbiljett på bra plats i Voxna kyrka, svensktalande musikciceron, svensktalande guider

JUSSI BJÖRLING SÄLLSKAPET

För resans genomförande erfordras 20 deltagare. Vi reserverar oss för pris- och programändringar utanför vår kontroll och hänvisar till gällande reselag. För fullständiga resevillkor se GRAND TOURS hemsida.

För mer information om resan och bokning;

Kontakta oss på Grand Tours via telefon 08-241525, vardagar kl 9-15, e-post info@grandtours.se eller boka på vår hemsida www.grandtours.se

